

1) народна етимологія (трапляється під час переосмислення запозичених слів): спинжак «піджак» ← спина; копітал «капітал» ← копійка; англ. reindeer «північний олень» ← rein «упряж, запряжка» + deer «олень» (історично: сканд. hrenn «олень» + давньоангл. deer «тварина»); shamefaced «скромний, соромливий» ← shame + faced (давньоангл. scam (modesty) + faest (confirmed));

2) довільна етимологія (трапляється в дитячій мові): чай – «чоловік чайки»;

3) навмисна етимологізація (використовується в художній літературі зі стилістичною метою) [1, с. 238].

Список використаних джерел:

1. Аркадьєва Т.Г. Преобразования этимологических связей слов в системной организации лексики русского языка: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / Т. Г. Аркадьєва; Ленингр. пед. ин-т им. А. И. Герцена. – Л., 1990. – 20 с.
2. Балалаєва О.Ю. Лінгвістичні причини деетимологізації / О. Ю. Балалаєва // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – 2012. – № 1 (3) – С. 237-241 (Серія : Філологічні науки).

ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА НЕКОТОРЫХ СОВРЕМЕННЫХ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ НЕМЕЦКОГО ЯЗЫКА С ИСТОРИЧЕСКИМ ПРОИСХОЖДЕНИЕМ (на матеріалі сайту *Deutsche Welle*)

Закриничная Наталья Ивановна

*Харьковский гуманитарный университет «Народная украинская академия»
Украина*

Роль фразеологизмов чрезвычайно важна, именно они придают языку выразительность и точность. Именно поэтому необходимо следить за возможными изменениями их значений, чтобы избежать искажения в понимании.

Цель данной работы – выявить фразеологические единицы с историческим компонентом в современном немецком языке с целью их дальнейшего анализа и сопоставления их первоначального значения с нынешним. Были исследованы материалы информационного сайта *Deutsche Welle*, который располагает обширной базой и демонстрирует проникновение большого количества фразеологических единиц в словарь носителей языка. Особый интерес для научного исследования представляют

фразеологізми с компонентом, історію походження і змінення значення котрих можна відслідкувати.

Після аналізу матеріалу вдалося виявити наступні фразеологічні одиниці, котрі можуть представляти інтерес для даної наукової роботи:

➤ **Blauer Brief** (m), (букв.) «Синє письмо». Словосполучення бере початок від писем в синєму конверті, котрі пруські солдати отримували при звільненні з армії ще в 18 столітті. Тоді папір виготовлявся з старої одягу. В пруській армії це була синя форма солдат. Сьогодні ж синє письмо є попередженням, і часто навіть дуже неприємним: так як може бути письмом-повідомленням батькам невдалий ученика або повідомленням про звільненні.

Значення в сучасній мові: 1. «письмо вчителя батькам невдалий ученика; 2. повідомлення про звільненні» (Mahnschreiben der Schule an die Eltern, auch Kündigungsschreiben)[1].

➤ **Blindgänger** (m), (первонач.) «Незрозуміла бомба або снаряд» [1].

Поняття «Blindgänger» прийшло з військової термінології і означає «бомбу, котра при бомбардуванні не вибухнула». Навіть десятиліття в деяких країнах знаходили подібні снаряди, котрі підлягали обезвуживанню, так як могли в будь-який час вибухнути. Сьогодні значення цього слова має більш широке значення. Цим словом позначають сьогодні будь-яку дію, котра не досягає бажаного ефекту: наприклад, реклама продукту, котра відпугує покупців. Також деякі люди можуть виявитися «невдачниками». Більшість дій, виконуваних людьми-«невдачниками» в порівнянні з бомб-«невдачницями» не так небезпечно навіть з плином часу, як і самі люди. Вони вважаються небезпечними невдачниками.

Значення в сучасній мові: (фамільярн.) «невдачник» (Versager)[1].

➤ **Bückware** (f), (первонач.) «Товар, продаваний із-під прилавка»[2].

В часи Другої світової війни Німеччина зазнавала дефіциту продуктів харчування, тому кожному дозволялося купити тільки певну кількість. І все ж, для певної категорії осіб у продавців завжди були приховані товари під прилавком. Коли покупець хотів купити товари, продавцю приходилося нагибати за товарами. Відповідно, їх називали «товар, за котрим потрібно нагибати». Сьогодні ж це поняття отримало нове значення: цим словом позначають, дешеві продукти, котрі знаходяться в полиці знизу. Таким чином, супермаркети використовують себе на користь лених покупців, котрі охотніше купують дорогі товари, котрі знаходяться в полиці, на рівні очей.

Значення в сучасній мові: «Дешеві товари» [2].

➤ **Eigenbrötler** (m), (первонач.) «Тот, хто випікає хліб самостійно».

Данное понятие существует приблизительно с 17-го века. Слово применялось сначала на юге Германии для обозначения неженатых мужчин, которые занимались домашним хозяйством самостоятельно. Возможно, это считалось странным и, таким образом, слово стало обозначать чудаковатых и нелюдимых мужчин.

Значение в современном языке: (уничижит.) «чудак, одиночка, замкнутый человек» (Mensch, der sich absondert, seine Angelegenheiten für sich allein und auf seine Weise erledigt und andern in seinem Verhalten merkwürdig erscheint)[1].

➤ **Erbsenzähler** (m), (первонач.) «Тот, кто считает горох». В жизни при помощи данного слова обозначают очень правильного и педантичного человека. С этим понятием связывают историю об издателе путеводителей Карле Бедекере (Karl Baedeker), который, для того чтобы сосчитать точное количество ступеней собора в Милане, сам поднялся на него. Для подсчета он придумал уловку: останавливался на каждой 20-ой ступени и засовывал из кармана своего жилета в карман брюк одну горошину. Добравшись до вершины собора, он просто умножил количество горошин в кармане его брюк на 20 и добавил количество ступеней. На обратном пути проверил количество еще раз. И хотя, точность считается достоинством человека, людей обладающим таким качеством все-таки недолюбливают.

Значение в современном языке: (разг.) «скупец, скряга, мелочный человек» (Jemand, der kleinlich, geizig ist)[1].

Из вышеизложенного следует, что фразеологизмы со временем могут терять свое первоначальное значение и приобретать новое, что не всегда способствует адекватному пониманию происходящего.

Список использованных источников:

1. Duden K. Duden Online-Wörterbuch [Электронный ресурс] / Konrad Duden – Режим доступа до ресурсу: <https://www.duden.de/woerterbuch>.
2. Deutsche Welle [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <http://www.dw.com/de/wort-der-woche-archiv/a-1716657>.